



Warszawa, 02-07-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.7037.90.2022

**Pan
Zbigniew Rau
Minister Spraw Zagranicznych
Ministerstwo Spraw
Zagranicznych
ePUAP**

Szanowny Panie Ministrze,

jednym z priorytetów mojej działalności jako Rzecznika Praw Obywatelskich jest zaktywizowanie wszelkich form pomocy dla Polaków oraz osób polskiego pochodzenia, znajdujących się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak stanowi art. 208 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz w innych aktach normatywnych. Jednym z nich jest prawo do nauki, przysługujące każdemu, w tym wszystkim polskim obywatelom oraz osobom polskiego pochodzenia przebywającym poza granicami państwa.

Zgodnie z postanowieniami art. 20 ust. 1 Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, podpisanego w Bonn dnia 17 czerwca 1991 r. (Dz. U. z 1992 r. Nr 14 poz. 56), osoby w

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Tel. centr. (+48 22) 55 17 700
Infolinia obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
bip.brpo.gov.pl

Republice Federalnej Niemiec, posiadające niemieckie obywatelstwo, które są polskiego pochodzenia albo przyznają się do języka, kultury lub tradycji polskiej, mają prawo do swobodnego wyrażania, zachowania i rozwijania swej tożsamości etnicznej, kulturalnej, językowej i religijnej bez jakiegokolwiek próby asymilacji wbrew ich woli. Osoby te mają także prawo do pełnego i skutecznego korzystania z praw człowieka i podstawowych wolności bez jakiegokolwiek dyskryminacji i w warunkach pełnej równości wobec prawa. W art. 21 ust. 1 Traktatu wskazano ponadto, że umawiające się Strony będą w szczególności, mimo konieczności uczenia się oficjalnego języka danego państwa, dążyć do zapewnienia członkom grup wymienionych w art. 20 ust. 1 odpowiednich możliwości nauczania ich języka ojczystego lub w ich języku ojczystym w publicznych placówkach oświatowych, jak również tam, gdzie to jest możliwe i konieczne, posługiwania się nim wobec władz publicznych. Co więcej, w art. 25 ust. 3 Strony opowiedziały się za rozszerzeniem możliwości nauki języka drugiego kraju w szkołach, uczelniach i innych placówkach oświatowych. Zadeklarowały także dążenie do zakładania szkół, w których nauczanie będzie się odbywać w obu językach oraz dołożenie starań na rzecz rozszerzenia możliwości studiów polonistycznych i germanistycznych w uczelniach drugiego kraju.

W kontekście opisywanej kwestii nie można także pominąć art. 29 ust. 1 Konwencji o Prawach Dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., przewidującego, że w państwach-stronach nauka dziecka będzie ukierunkowana na rozwijanie w dziecku szacunku dla jego rodziców, jego tożsamości kulturowej, języka i wartości, dla wartości narodowych kraju, w którym mieszka dziecko, kraju, z którego dziecko pochodzi, jak i dla innych kultur.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji – o ile Pan Minister dysponuje takimi informacjami – w jakim zakresie i na jakich zasadach nauczany jest język polski w poszczególnych landach w Republice Federalnej Niemiec.

Z wyrazami poważania

Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
/-podpisano elektronicznie/